

מבחן מסכם בלשון – כיתה ד' • רמה בסיסית – מחווון

משך המבחן: 75 דקות • קראו את הטקסט ואת השאלות בעיון • סך הכול 100 נקודות

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א: הבנת הנקרא	40	
חלק ב: ידע לשוני	35	
חלק ג: הבעה בכתב	25	
סה"כ	100	

חלק א: הבנת הנקרא (40 נק')

1 בחרו את התשובה הנכונה לפי הטקסט. (9 נק')

- א. לפי שורות 1-4, למה אנשים בעיר מגדלים צמחים על הגג?
- כי אין מספיק מקום לגינות
 - כי על הגג יורד יותר גשם
 - כי אסור לגדל צמחים ברחוב
- ב. לפי שורות 5-9, מה קורה בקיץ לדירות שמתחת לגינת גג?
- הן נעשות חמות יותר
 - הן נשארות קרירות יותר
 - הן מתמלאות במים
- ג. לפי שורות 15-19, מה צריך לבדוק לפני שמקימים גינת גג?
- שיש בבניין מעלית
 - שיש חנות פרחים בשכונה
 - שהגג חזק מספיק

2 כתבו שתי דרכים שבהן גינת הגג מקרבת בין שכנים, לפי שורות 10-14. (6 נק')

תשובה אפשרית: ראו שורות 10-14: נפגשים ושותלים יחד; משקים לפי תור ומתחלקים ביבול (או: עורכים ארוחה משותפת). 3 נק' לכל דרך.

3 בפסקה האחרונה, בשורות 20-22, כתוב שהגג «האפור והחם» יכול להפוך ל«פינה ירוקה ומלאת חיים». מה אפשר להבין מכך על הגג לפני שהייתה עליו גינה? הסבירו. (8 נק')

תשובה אפשרית: שהגג היה ריק, בלי צמחים ובלי שימוש, והתחמם מאוד בשמש. הגינה הופכת אותו למקום חי ומועיל. (4 נק' תיאור הגג לפני, 4 נק' הסבר)

4 מבנה הטקסט ואוצר מילים. (8 נק')

א. המילים "ראשית", "שנית", "שלישית", בשורות 5-9, עוזרות לקורא:

○ לדעת מתי קרה כל דבר ● לעקוב אחרי רשימת היתרונות ○ להבין מה הבעיה

ב. מה תפקידה של הפסקה הרביעית, בשורות 15-19?

● להציג את הקשיים ואת מה שצריך לעשות כדי להצליח ○ לתאר את הירקות שמגדלים

○ לספר על ילדים בגינה

ג. "יחלחלו", בשורות 15-19, פירושו:

● יעברו לאט פנימה דרך הגג ○ יתאדו באוויר ○ יזרמו אל הים

ד. "יבול", בשורות 10-14, הוא:

○ כלי עבודה ● מה שגדל בגינה וקוטפים ○ סוג של אדמה

5 האם הייתם רוצים גינת גג בבניין שלכם או בבית הספר? כתבו את דעתכם ונמקו בשני

נימוקים - לפחות אחד מהם מן הטקסט. (9 נק')

תשובה אפשרית: כן. גינה כזאת תשמור על הכיתות קרירות יותר בקיץ, כמו שכתוב בטקסט (בשורות 5-9), ונוכל לגדל בה ירקות ולאכול אותם בהפסקה. (2 נק' עמדה, 4 נק' נימוק מן הטקסט, 3 נק' נימוק נוסף)

חלק ב: ידע לשוני (35 נק')

1 מיינו את המילים מן הטקסט: שם עצם, שם תואר, פועל. (8 נק')

שם עצם	שם תואר	פועל
גינה, שכנים, גג	טריים, ירוקה, חזק	שותלים, נפגשים, לומדים

2 השלימו את שם התואר בצורה הנכונה (שימו לב גם לה' הידיעה). (6 נק')

א. הצמחים ה**ירוקים** (ירוק) מגינים על הגג.

ב. גדלה שם עגבנייה **אדומה** (אדום).

ג. השכנים שתלו תבלינים **ריחניים** (ריחני).

3 השלימו את הטבלה. (9 נק')

גוף	עבר	הווה	עתיד
אנחנו	שתלנו	שותלים	נשתול
היא	השקתה	משקה	תשקה
הם	גידלו	מגדלים	יגדלו

4 כתבו את השורש של כל מילה. (6 נק')

שורש	מילה
ש-ק-ל	משקל
ש-ת-ל	שתילה
ת-כ-ן	תכנון

5 השלימו מילת קישור: אבל, כי, לכן. (6 נק')

- הגג היה חם מאוד, **לכן** שתלו עליו צמחים.
- השכנים שמחו, **כי** הגינה הייתה יפה.
- רצינו לשתול עץ, **אבל** הגג לא היה חזק מספיק.

חלק ג: הבעה בכתב (25 נק')

- כתבו מכתב קצר (6-8 משפטים) למנהלת בית הספר, ובו הצעה להקים גינה בבית הספר. בדקו שכתבתם: פנייה מתאימה בפתיחה; את ההצעה בצורה ברורה; לפחות שני נימוקים; מילות קישור מגוונות; משפט סיום וחתומה; כתיב ופיסוק נכונים. (25 נק')

תשובה אפשרית: תשובה אישית. מחוון: פנייה ופתיחה מתאימות (3); הצגת ההצעה בבירור (4); שני נימוקים לפחות (6); מילות קישור מגוונות (4); התאמה דקדוקית (4); כתיב ופיסוק (4).